

2. Електронний документообіг: поняття, процеси, особливості ведення. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://stud.com.ua/72723/informatika/elektronniy_dokumentobig – Назва з екрану.

3. Охріменко Г. В. Основні принципи та проблеми впровадження електронного документообігу в організації [Електронний ресурс] / Г.В. Охріменко. – Режим доступу : <http://naub.org.ua>. – Назва з екрану.

4. Особливості СЕД «ДІЛО» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.eos.com.ua/eos/ua/products/delo/all/> – Назва з екрану.

5. Приватне підприємство клінінгова компанія «ПРИМЕКС-КЛІНІНГ» в м. Київ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kiev.vgorode.ua/reference/klynynhovue_kompanuu/. – Назва з екрану.

Саламатіна А.В.

студент,

Запорізький національний університет

ЕТИКА, ПРАВО ТА МОРАЛЬ У ВИДАВНИЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

В умовах сучасності, коли Україна відмовилась від тоталітарної на користь демократичної форми розвитку, видавнича справа пройшла ряд модернізаційних перетворень. На сьогодні, це не лише засіб ідеологічного впливу, а ще й прибутковий бізнес. На відміну від Радянських часів, коли політика видавництва керувалась державою, а отже і етика та його права залежали не від власника, в сучасній Україні редактор або видавець самостійно спрямовує свою діяльність. Мета цієї роботи полягає у спробі виявити та систематизувати етичні та правові засади, на які у сучасних умовах спираються працівники видавничої сфери.

Питання інформаційного права та права видавця зокрема досліджували І. В. Школик, М. С. Тимошик, В. В. Кноваленко, О. В. Афонін, О. В. Синєокий та інші.

З виходом України з Радянського Союзу країна відчула гостру потребу реорганізації правового поля у видавничій діяльності. Ставши членом Ради Європи, Україна зобов'язалась максимально наблизитись у правовому питанні до європейський стандартів.

Як зазначає Тимошик М. С. [3, с. 15], редактор-видавець у своїй діяльності керується наступними нормативно-правовими актами:

1. Конституція України [2].

2. Закони України «Про видавничу справу», «Про авторське право і суміжні права», «Про обов'язковий примірник документів», «Про інформацію», «Про державну таємницю», «Про підприємство», «Про підприємства в Україні».

3. Постанови Кабінету Міністрів України «Про державний реєстр видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції», «Про порядок доставлення обов'язкових примірників документів».

Також діяльність редактора опосередковано керується іншими актами:

1. Законами України: «Про об'єднання громадян», «Про свободу совісті та релігійні організації», «Про захист суспільної моралі», «Про рекламу».

2. Кодексами України: «Господарський кодекс України», «Кримінальний кодекс України», «Про адміністративні правопорушення» [2, с. 15].

Крім наведеного можна додати наступні правові акти: Закон України «Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні», ДСТУ 3018-95. «Видання. Поліграфічне виконання. Терміни та визначення», Закон України «Про внесення змін до статті 2 Закону України «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)» щодо заборони приватизації приміщень, де розміщуються бібліотеки, книгарні та державні видавництва», Закон України «Про посилення захисту майна редакцій засобів масової інформації, видавництв, книгарень, підприємств книгозповсюдження, творчих спілок».

Як можна побачити з зазначеного вище, правове поле у сфері видавничої діяльності досить широке та розгалужене. Однак загалом, перелічені документи частіше розглядають видавничу справу як бізнес з прагматичних сторін. Питання моралі та етики зачіпається вкрай рідко та оминаючи так званих «глухих кутів».

Основні нормативно-правові акти, що торкаються питання етики, це «Кодекс журналістської етики», який опосередковано стосується видавничої діяльності, Закон України «Про свободу совісті та релігійні організації» та «Про захист суспільної моралі». Закони встановлюють правові основи захисту суспільства від розповсюдження продукції, що негативно впливає на суспільну мораль. За визначенням одного з законів [1], суспільна мораль – система етичних норм, правил поведінки, що склалися у суспільстві на основі традиційних духовних і культурних цінностей, уявлень про добро, честь, гідність, громадський обов'язок, совість, справедливість. При аналізі визначення можна зробити висновок, що точного переліку норм та установок поведінки, які можна віднести до поняття воно не дає. Це значить, що й порушення цих норм – питання більше абстрактне аніж конкретне.

Аналізуючи закони далі можна виявити наявність наступних понять: «порнографія», «продукція еротичного характеру», «продукція порнографічного характеру», «продукція сексуального характеру». Також Закон «Про захист суспільної моралі» передбачає пункти щодо пропаганди війни, фашизму, бузувірства та ін. В жодному з законів не визначено рівень провини за певний рівень порушення наведених пунктів. Звісно, встановити рівень провини за такі абстрактні та ще недостатньо врегульовані поняття як мораль та етика встановити важко, але при наявності Закону, що забороняє це повинна бути достатньо добре розроблена судова база.

Отже, на сьогодні в Україні достатньо розроблена інформаційно-правова база, що регулює видавничу діяльність, але вона ще потребує вдосконалення. Недостатньо ґрунтовно на державному рівні розглянуті поняття етики та моралі. Відсутнє правове регулювання редакторської діяльності в інтернет-мережі, що може бути предметом окремого дослідження. Ці питання

регулюються загалом на місцевих рівнях, що нерідко спричиняє непорозуміння через нестачу єдиного Державного регулювання.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про захист суспільної моралі» [Електронний ресурс]: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1296-15>
2. Конституція України: Прийнята на 5 сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. – К., 1996. – 119 с.
3. Тимошик М. С. Книга для автора, редактора, видавця : [практичний посібник] / М. С. Тимошик. – К. : Наша культура і наука, 2005. – 560 с.